

Høgskolen i Telemark
Fakultet for allmennvitenskapelige fag

EKSAMEN

5701 002

KART OG LANDMÅLING

11.12.2013

Tid/Time: 4 timer

Målform/Language: Bokmål

Sidetal/Pages: 5 (inkludert denne)

Merknad: Oppgaven deles ut på minnepinne

Sensuren finner du på StudentWeb.

Slutteksamen i emnet 5701 Kart og landmåling høsten 2013

Besvarelsen skal skrives på PC rett inn i oppgavedokumentet og lagres på minnepinnen med filnavn:

Kandidatnummer_Besvarelse_Slutteksamen i emnet 5701 Kart og landmåling_2013.docx

Oppgave 1.

1.1

Vi har flere ulike typer instrumenter som brukes til avstandsmåling. Nevn tre slike instrumenter og beskriv kort hvordan målingene utføres med disse og hvilke korreksjoner som må påføres målingene.

- 1.
- 2.
- 3.

1.2

Vi har flere ulike typer instrumenter som brukes til å måle høyder - absolutte høyder og relative høydeforskjeller. Beskriv tre slike instrumenter og angi kort hvordan målingene utføres.

- 1.
- 2.
- 3.

1.3

Vi har flere ulike metoder for stasjonsetablering (bestemmelse av koordinater og høyder) når vi måler med totalstasjon. Beskriv kort følgende målemetoder:

1. Frioppstilling
2. Buesnitt/trilaterasjon
3. Ortogonal innmåling

1.4

Når vi måler med totalstasjon, dels observerer vi og dels måler vi en rekke verdier. Beskriv kort hva vi observerer og måler for å kunne bestemme et punkt sine koordinater og høyde.

Oppgave 2.

2.1

Når vi skal måle nøyaktig med GPS må målingene korrigeres, og metoden som brukes heter differensiell måling/korrigerings. Forklar kort hvordan differensiell måling fungerer i prinsippet.

2.2

Forklar kort hva menes med følgende begreper:

CPOS

Lokal base

Rover

Ellipsoidiske høyder

Lengdeprofil

2.3

Det offisielle referansesystemet vi nå bruker i Norge heter EURF89UTM. I tillegg til dette benyttes et system som heter NTM. Angi kort i hvilke situasjoner målingene skal være basert på NTM, og hvorfor.

2.4

Vi har ulike feiltyper innen landmåling. Forklar kort følgende feiltyper, og angi hvordan feilene skal behandles eller hvordan man kan eliminere/reducere virkningen av dem.

GROVE FEIL

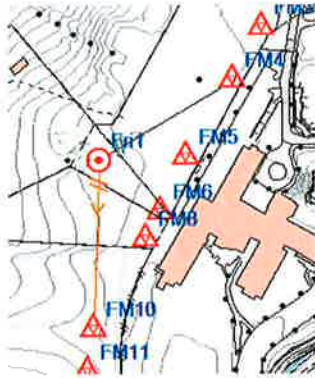
SYSTEMATISKE FEIL

ENSIDIG VIRKENDE FEIL

Oppgave 3

3.1

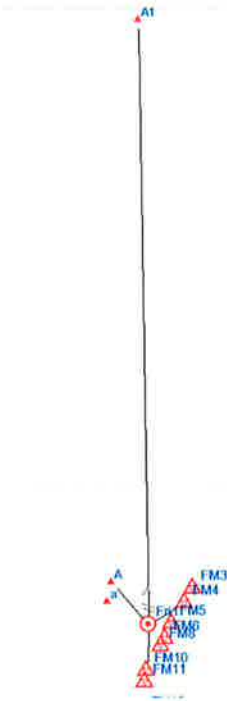
Beregn koordinater og høyde for Fri 1. Det er reelle målinger som ligger til grunn for beregningene, men det er en størrelse som er feilmålt, hvilken?

3.2

Beregn koordinater og høyde for punktene A og A1

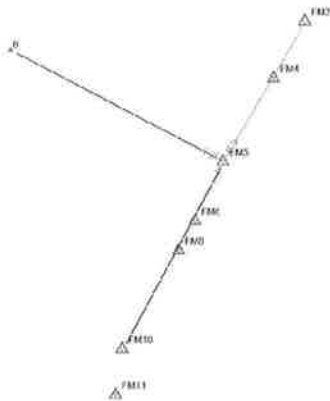
Hvilke korreksjoner gir størst utslag ved beregningen av A1? Dokumenter svaret

Oppgave 4

Det er utført målinger for å bergene punktet B. Stasjonsetableringen er polar innmåling med tilsikt til to fastmerker.

4.1 Er målingene fra stasjonspunktet Fm5 til FM3 og FM6 i orden? Dokumenter svaret.

4.2

Beregn nivellementet under. Bruk gjerne regnearket som ligger på minnepinnen sammen med de øvrige oppgavene.

	A	B	C	D	E	F	G
1	NIVELLEMENT					Sted:	_____
2						Dato:	_____
3						Navn:	_____
4	Punkt	Baksikt	Framsikt	Instrument- høyde	Sikt til andre pkt	Høyde over havet	Merknad
5							
6						123.456	FMA
7		1.733					
8			3.822				
9		0.632					
10			2.459				
11		1.105					
12			3.246				
13							
14						117.395	FMB
15							
16							
17							
18							
19							
20							